

ZEMPLEN

POLITIKAI HIRLAP.

Regjelen hetenkint kétszer
szombaton este.
Nemzetközösség és kiadóhivatal:
Sátraljaújrhely, Fötér 9 szám.
Telefon: 42. szám.
Hirdetéseket nem adunk vissza.
Hírterében minden garmond sor 40 fill.

Előfizetési ára:

Égész évre 12 korona, fólévre 6 koron,
negyedévre 3 korona.

— Egyes szám ára 12 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyzög
centim. után 8 fill. — Allandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Nemzeti birtokpolitika

— jul. 15.

Folyik a szorgos munka az aranykalással ékes rónaságon. Dolgos magyar emberek izzadnak a buzában, a merre csak a szem ellát. Nótázó leányok se nem kednek a rendet vágó legények után, kipurult arccal, azt mondhatnám, a boldogság legsebb, legnemesebb érzelmeivel: megelégedettségével és munkakézsével...

Akár erre a gyönyörűséges nemzeti munkára, akár arra a somoru nagyhétre gondolok, a melyet átéltünk, mindenképen arra a végső konkluzióra jutok önmagammal, hogy az ország jövőjének, fejlődésének és fennmaradásának problémája, a magyar hajók gyökere ott van a földkérdésben, annak a földéhségnek a kielégítésében, amely a népet elfogta és utólérté. Földet és iskolát kell adni a népnek, mely mégis csak a legfontosabb tényezője az országnak, ez a nemzeti fejlődés egyetlen elképzelhető lehetősége és garanciája.

Ez a föld pedig csak a nagy latifundiumokból kapható s ez csak nagyszabású állami birtokpolitika útján juthat azon százazrek birtokába, a kiket itthon tartani, nemzetfenntartó és gyarapító tényezővé tenni elsőrangú állami feladat.

A nagy történelmi nevek, a nemzeti tradíció hordozói és letéteményesei, a nemzeti haladás faklyavivői megmaradnak és azok maradnak, ha annyi földbirtok nincs is a nevékhöz és tulajdonukhoz kötve, hanem ha nagy vagyonuk és tehetségük a nemzeti termelés más téerein hat termékenyítőleg és megújítólag. Hisz nemzeti kulturánknak egyik legnagyobb problémája a magyar faj terjeszkedésének és a nemzeti állam konszolidációjához elengedhetetlen szupremáciájának biztosítása. Sulyos, elválaszthatatlan kapcsolat áll fenn ezen kérdés és a földbirtok viszonyok között. Az élet a maga kérelhetetlen logikájával és még kérelhetetlenebb tényeivel szorít bennünket annak felismerésére, hogy a földbirtokkérdés egészséges és gyökéres megoldása nélkül lassan, de biztosan pusztulunk el attól a vérvésztéségtől, melyet a szaporodás folytonos csökke-

nése és a kivándorlás szakadatlan emelkedése okoz.

Rá kell tehát jönnie, még pedig igen gyorsan az ország vezetőinek, hogy azt a telepítési és parcellázási akciót, amelyet a parancsoló szükség kezdeményezett és a nemzeti génusz sugalt, hatványozott mértékben folytatni és vezetni kell s a nemzeti erőforrásokat a kis existenciákat, ha másképen nem, hosszú lejáratu kisbirtok bérletek létesítésével is elő kell mozdítani. Hazánk 20 millió lakosa közül tizenhárom millió ember él östermeleléből s ez így biztató lenne, ha nem tudnók, hogy az utolsó évtized alatt 2·5 millió hold föld, nagyobbára középirtok, került magyar kézből idegen kézre.

Ennyi holddal több táplálja tehát az ellenségeinket s ez reánk nézve olyan veszteség, mintha ugyanannyi katonát vesztettünk volna az új és nehéz honfoglalás munkája közben, mert ma már gyakorlati igazság az, hogy a kié a föld, azé az ország.

De a nemzeti birtokpolitikának három sarkalatos pontja van: egyik a magyarság szupremáciája, a másik az, hogy a földön minél több ember megéljen, a harmadik pedig, hogy a föld minél nagyobb jövedelmet hozzon.

Midőn tehát a fentieket elmondottuk, tulajdonképen csak az első, a nemzeti és a szociális szempontokra voltunk figyelemmel. Fontos azonban a második, a gazdasági szempont is, amely abban a tevékenységben és célban összpontosul, hogy a birtokosokat rá kell birni, meg kell tanítani a modern, okszerű gazdálkodásra. Meg kell értetni velök, hogy azzal az ősi, őseitől öröklött gazdálkodási rendszerrel ma már nem élhetnek meg, ha ugyan a jövedelem elégtelensége is már nem figyelmeztette arra eléggé, hogy a földjük nagyobb jövedelem produkálására kell készetelniök.

Van ennek ezer féle módja, de ez a törekvés természetesen csak azokkal szemben jogosult, akik még az ősi földet nem engedték kisiklani a lábuk alól. Ennél sokkal fontosabb, hogy ott, ahol elpusztult, szerezzük vissza a földet a magyarságnak. Ez az alapja a magyar nemzeti földbirtok politikának. Ez a birtokpolitika természetesen legyen demokratikus. Juttassuk földhöz mindenek előtt a dolgozónép-

millióit, de adjunk földet azoknak is, akiknek hivatása a nép társadalmi és gazdasági vezetése. Lehetetlen a két keze munkája után élő s a maga munkáját értékelni tudó elemeket szorosan hozzá fűzni ehhez az országhoz, ha nem nyújtunk módot arra nekik, hogy az életet adó hantokból egy-egy rész a jogos tulajdonukká legyen. A délvidék példája mutatja leginkább, hogy a szántó földnek milyen átalakító ereje van, hogy a termőföld mennyire fel tudja ébresztetni s mennyire ébren tartja a nemzeti érzést és kifejleszti a hazához való ragaszkodást.

A helyes, a nemzeti élet követelményeinek megfelelő birtokpolitika alapja lehet azután egész sereg olyan üdvös reformnak, amely idővel megteremheti a földmivelő nép magas foku anyagi és erkölcsi boldogulását, jólétét.

Zemplénvármegye

juniusban.

A közigazgatási bizottság ülése.

— jul. 15.

A vármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt tartotta meg e havi rendes ülését, melyen az előadók karon kívül a választott tagok közül jelen voltak: gróf Széchényi Ernő, báró Sennyey Miklós, Dókus Ernő, dr. Molnár Béla, Nagy Barna, Nemthy József és Oppitz Sándor. Mechner Gyula főispán szíves szavakkal üdvözölte a megjelenteket s megnyitván az ülést bejelentette, hogy gróf Mailáth József bizottsági tag elmaradását kimentette.

A tárgysorozat első pontja az alispánnak az elmúlt hó közigazgatási állapotáról szóló jelentése volt, melynek érdekesebb részeit itt adjuk:

Személyi ügyek.

A törvényhatósági bizottság jun. 22-én tartott közgyűlésében dr. Adriányi Bélát t. alügyészt, Diószeghy Józsefet arvaszéki jegyzővé, Pauliczky Istvánt, Wieland Andort szolgabírákká és Bajusz Ernőt a Kászténbaum-alapítvány ügyészévé választotta. Pauliczky Istvánt a főispán ur ömga Királyhelmezsre, Wieland Andort pedig Tokajba rendelte szolgálatra. Szilágyi István tb. szolgabíró a közp. pontba, Duresinszky István közigy. gyakornokot pedig a szinnai szolgabírói hivatalhoz rendelt szolgálatra. — Az újonnan rendszeresített monoki segédjegyzői állásra Mezei Antal okl. jegyző lett megválasztva. A lemondás folytán megüresedett magyarizségi s. jegyzői állásra Juhász

Zoltán gálszécsvidéki s. jegyző választatott meg. Gálszécsvidéki körjegyzőségbe Malcher Jenő kiegészítőalkalmaztatott. László Imre nagypól lányi s. jegyző állásáról lemondott. A szinnai s. jegyzői állásra Kovács Zsigmond okl. jegyző választatott meg. Fegyelmi eljárás alatt állottak dr. Gallego Ede bodrogkereszturi körjegyző, Gojdiacs János s. jegyző, Báthori János tállyai rendőrbiztos és a kaponyai községi bír. — A múlt hónapban szabadságot nyertek, illetve élveztek: Malonyay Tamás főszolgabíró, Isépy Zoltán és Bernáth Aladár II.-od főjegyzők, dr. Chudovszky Móric kórházi igazgató, dr. Micsák József II. aljegyző, dr. Schön Hugó járásorvos, Szilágyi István tb. szolgabíró, dr. Guttmann József körorvos, Lábos Elemér gondnoksegéd, ifj. Spirovsky Imre és Pazar Gyula vm. napidijasok.

Közrendészet.

A kassai m. kir. esendőkerületi parancsnokság értesítése szerint az elmúlt hó folyamán a következő bűnesetek fordultak elő a vármegye területén: Hatóságok és hatósági közegek elleni erőszak 8, magánosok elleni erőszak 1, ember élete elleni bűntettek és vétségek 8, testi sértés 97, lopás 86, rablás és zsarolás 8, sikkasztás, zártörés és hűtlen kezelés 3, gyújtogatás és tüzokozás 35, fegyveres erő elleni bűntettek és vétségek 1 esetben. Nevezetesebb bűneset a vármegye területén elő nem fordult.

Tűzesetek junius hó folyamán a következő helyeken fordultak elő: Újhelyben 3 jelentéktlenebb esetben. A szerencsi járásban: Legyesbényén, Ujcsanak és Megyaszon. A kár biztosításból megtérül. A tokaji j.-ban: Tarcalon, Olaszliszka, a kár biztosításból részben megtérül. A sárospataki j.-ban: Tiszakarácson, a kár részben biztosítás folytán megtérül. Az újhelyi j.-ban: Bodzásujlakon, a kár biztosítva volt. A bodrogközi j.-ban: Kisdobrában, Battyánban, Nagy-czigádon, a kár biztosításból részben megtérül. A gálszécsi j.-ban: Gálszécsen, biztosítva nem volt. A varannói j.-ban: Varannón, Csemernyén, Sökuton, Opálhegyen, Kővágón, Érezfalván és Bányapatakon. A kár biztosítva volt. A nagymihályi j.-ban: Nagymihályon és Pazdieson. A homonnai j.-ban: Nagykemenczén, a kár biztosítva nem volt. A szinnai j.-ban: Szinnán, Ladomériban, a kár biztosítva nem volt. A sztrópkői j.-ban: Kispetőfalván, biztosítva volt. A mezőlaborzei j.-ban: Nagycesertészen és Nyágón. A kár biztosításból megtérül.

Kivándorlás.

Amerikába kivándorolt összesen 355, visszatért összesen 180 egyén. Utlevél iránti kérelem junius hó folyamán 512 érkezett be, kiállított 463, visszatartatott 49, az összes utlevél ügyforgalom 1061 drb. volt.

Adóügy.

Az adók kivetése és behajtása részben folyamatban volt.

Katonaiügy.

A fősorozat a múlt hó 10-én be-

Üzlet áthelyezés miatt a jelenleg raktáron levő összes cipő-árak mélyen leszállított olesó árban kiárusítottatnak.
E kedvező vétel július hó 31-ig tart. **FÖLDES FERENCZ** CZIPŐÁRUHÁZA
A Kossuth-szoborral szemben.
Az üzlet teljes berendezése eladó
Lapunk mai száma 4 oldal.

fejeztett. Annak eredményéről a törvényhatósági bizottság június hó 22-én tartott közgyűlésének részletes jelentést tettem.

Közlekedésügy.

Az utak általában véve kielégítőek voltak. Közlekedési akadályok elő nem fordultak, kivéve Izbugyán, ahol jun. 23-án a felhőszakadás az utakat és hidakat elsodorta.

Közegészségügy.

A közegészségügy állapota a múlt hónapban kedvező volt. Csak itt-ott s csak szórványosan fordult elő egy-két esetben hőskurut, kanyaró, vörheny, hasihagymáz és ronesoló toroklob. Legényén a vörhenyjárvány megszünt.

Mezőgazdaság.

A vetés állapota javult úgy, hogy általában közepes termés várható. A széna és takarmányemlék behordását sok helyütt az esőzés hátráltatta.

Vallás- és közoktatásügy.

A tanítások befejeződtek, az évről vizsgák megtartottak. Különbözőbb jelenteni való nem volt.

Ügykezelés.

Június hó folyamán beérkezett az alispáni iktatóba 2407, a kihágási iktatóba 96, a közigazgatási bizottsági iktatóba 353, a központi választmányi iktatóba 3, az elnöki iktatóba 13, összesen 2872 ügydarab. Az ügyek elintézése rövid időn belül megtörtént. A közigazgatási kiadóban az ügyek kiadmányozása a rendes időben történik, hátrálék nincs.

A gálszécsi rablást.

Az alispáni jelentés tudomásulvétele után sorra került a tárgysorozat többi pontja, amelyek közül azonban különösebb érdekességű csupán a gálszécsi izr. anyakönyvi kerület megosztási ügye volt, melyről mi is több ízben emlékeztünk már meg. A bonyolított ügyben, melyben erős anyagi és személyi érdekek működnek közre, kezdetben az volt a közíg. bizottság állásfoglalása, hogy javasolja az anyakönyvvezetői terület szétszételését, a miniszter azonban újabb javaslatával céljából ismét a bizottság elé utalta az ügyet.

A közíg. bizottság Némethy Józsefet bízta meg, hogy az érdekeltekkel tárgyaljon, aki egy a kettéosztást ellenző gálszécsi, mint a szakadást kívánó gálszécsvidéki izr. polgárokkal tárgyalta is és e tárgyalásokról felvett jegyzőkönyveket, valamint személyes tapasztalatait most a közíg. bizottság elé terjesztette. A bizottság ezek alapján megváltoztatta előbbi álláspontját s dr. Molnár Béla indítványára oly értelemben határozott, hogy közigazgatási okokból nem javasolja a kettéosztáshoz való hozzájárulást, ha azonban a miniszter mégis ellenkezés nélkül döntene, ebben az esetben is Kóhány községnek Gálszécshez való tartozandóságát feltétlenül szükségesnek tartja.

Apróbb ügyek.

A tárgysorozat többi pontja mind kisebb jelentőségű, kevésbé érdekes ügyeket tartalmazott, melyekkel gyorsan végzett a bizottság. A szakelőadók jelentései sem tartalmaztak ezáltal különösebb fontosságú ügyeket, úgy, hogy a bizottság ülése 11 óra tájban már véget is ért.

Menyasszonyi kelengyék

bevásárlásánál ajánljuk SZEGŐ SANDOR áruházának nagy fehéremű osztályát. Elsőrangú áruk, legolcsóbb árak.

A város parlamentjéből.

Népes közgyűlés, érdekes viták.

Határozat az aszfaltkérdésben

— jul. 15.

Hétfőn délután a városi képviselőtestület rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a tagok rég nem tapasztalt nagy számban gyűltek össze s nagy érdeklődéssel és alaposítással vitatták meg a szőnyegre került fontos tárgyakat. Reméljük, hogy ezt már kedvezőbb idők előjelenek tekinthetjük s a képviselőtestület most már belátva az eddigi passzív magatartás helytelenségét, fokozott és vállvetett erővel lesz rajta a város közügyeinek előrevitelén.

A közgyűlés lefontosabb tárgya az aszfalt- és betonjárdákra beérkezett ajánlatok feletti döntés volt. E tárgyan kettős irányú nagy vita volt; t. i. a tekintetben oszlottak meg a vélemények, hogy fenntartás nélkül elfogadják-e a legolcsóbb ajánlatot, ugyancsak az a kérdés is vita tárgya volt, hogy a költségek fedezése kizárólag csak pótdoból, vagy a telektulajdonosok hozzájárulásával is történjék.

Nagyobb érdekesség volt még a városi erdő ügye, amelyvel külön cikkben foglalkozunk. Az aszfaltozás kérdéséről és a többi kisebb ügyekről a következő tudósításunk számol be részletesen:

Székelly Elek h. polgármester szép számú képviselő jelenlétében nyitotta meg a gyűlést, melynek első tárgya a pénzügyi bizottság javaslata volt az aszfalt- és betonjárdák készítése tárgyában megtartott versenytárgyalás eredményéről.

Ajánlatokat adtak be: a Neuchateli Aszfaltgyár r. t., Melocco Péter, Magyar Aszfalt r. t., Magyar-Horvát Aszfalt r. t., Groszmann kolozsvári cég és Schlesinger Dávid debreczeni cég. Groszmann azonban ajánlatát visszavonta.

Legolcsóbb, sőt a többinél aránytalanul olcsóbb a Schlesinger cég ajánlata, de míg a többi 15 évi amortizációt ajánl, addig ez készfízetést kér. Az ajánlat 50—70—80 percenttel olcsóbb, mint a többiek.

A pénzügyi bizottság javaslatát nagyon szép és meggyőző beszédben dr. Haas Bertalan, a bizottság elnöke indokolta meg. Mindenekelőtt kifejezt adott annak, hogy a város egy régi-régi kötelezettségét rójja le polgáraival és önmagával szemben, a mikor a járdákat megcsinálja, mert ez már tovább nem halasztható városi feladat. Ami a munkálatoknak már ez idén való megkezdését illeti, főleg három irányban kell elosztatni az aggályokat.

Az egyik aggály, hogy az aszfaltozást csak a csatornázással egyidejűleg kellene megcsinálni, mert a csövek lerakása megbolygatja a járdákat s így felesleges kiadást fog okozni. A szakértők meggyőzték a pénzügyi bizottságot, hogy ez nem fog bekövetkezni: mert a házakból kivezető csöveket a járdák alatt már most le fogják rakni s a csatornázás alkalmával majd csak az uttstenen kell a főhálózatot elkészíteni.

A másik kérdés, hogy aszfalt- vagy betonjárdákat csináljanak-e. Szólv régebben takarékosági szempontból az olcsóbb beton mellett volt, de meggyőződött róla, hogy mindenütt betonjárdát csinálni nem helyes, mert az aszfalt, ha drágább is, de jobb. Különösen az a hibája a betonnak, hogy sokkal sikosabb s így ott, hol az utcának nagyobb esése van, okvetlenül aszfaltot kell használni.

Végül a finanszírozás kérdését világította meg dr. Haas Bertalan s meggyőzően kimutatta, hogy a javaslat terve szerint, t. i. 5 éven át évi 5% pótdobig elmenve, a finanszírozás nehézségekre nem ütközik. Egyébként is, — mondotta, — itt valóságos jóléti intézményről van szó s ennek létesítését, még ha nehézségek volnának is, mellőzni lehetlenség.

Dr. Haas Bertalan alapos beszédét nagy tetszéssel fogadta az egész képviselőtestület.

A megindult vitában Halász József melegen pártolta a Schlesinger cég ajánlatát, utalt arra, hogy a többiek kartellt kötöttek s azért tettek oly drága ajánlatot, mert nem számitottak rá, hogy kartellen kívül is lesz egy pályázó. Halász József rámutatott arra is, miszerint méltánytalan, hogy a nagyobb középületek előtti járdák költségét mind a város viselje, ne pedig az illető középület fenntartó közület.

Ezzel szemben dr. Grosz Dezső oly horribilen olcsónak találja a Schlesinger-céget, hogy az már szinte gyanus előtte. Kérdés, hogy egy ilyen aránytalanul olcsó ajánlattevőnek van-e elég garanciája. Távolság áll tőle, hogy megbízhatatlannak nevezze a céget, de kötelessége elmondani, hogy hozzá, mint képviselőtestületi taghoz olyan információkkal jöttek, mely szerint ennek a cégnek legolcsóbb ajánlatát több város mellőzte, így maga Debreczen város is, melyben a cég székel. Indítványozza, hogy mielőtt döntene, szerezzenek be alapos információkat a cég felől.

Foglalkozik a hozzájárulás kérdésével s szerinte a háztulajdonosoknak is hozzá kell járulniuk az aszfaltozás költségéhez.

Dr. Haas Bertalan szerint kizárólag pótdoból építendőek fel a 2 méter széles járdák, de a vállalkozót kötelezni kell, hogy a háztulajdonosok részére a 2 méteren felül esetleg szükséges járdát ugyanolyan egységárban készítsék el, mint ahogy a városnak dolgoznak.

Dr. Adriányi Béla igazságtalanságnak tartja, hogy azok a háztulajdonosok, kik már egyszer fizettek a járdáért, most ismét fizessenek.

Hericz Sándor alapos felszólalásban a legolcsóbb ajánlat mellett tört lándzsát, majd

dr. Klein Károly határozottan állást foglal a Schlesinger-cég, mint legolcsóbb ajánlattevő mellett. A várost károsodás nem érheti, mert hiszen a vállalkozó kauciót tesz le. Indítványozza, hogy a munkálatot minden további eljárás nélkül már most adják ki a Schlesinger-cégnek.

Alexander Vilmos felszólalása után

Kérészy főmérnök szakszerű felvilágosításokat adott. Indítványozta, hogy a hozzájárulás kérdésében most ne határozzanak. A mérnökség e tekintetben szabályrendeletet dolgozik. Ez időszert csak a két méter széles járdák megépítéséről van szó. A szabályrendelet fogja meghatározni a hozzájárulási arányt az esetre, ha szélesebb járda szükséges, továbbá az olyan utcákban, melyekben még járda egyáltalában nem volt.

Még dr. Nagy Arthur h. t. ügyész szólott, miközben apró összekocnása volt az elnökkel a felett, hogy van e szózási joga, mert a h. polgár-

mester a vitát már bezárta. Majd a felszólalás során is volt egy kis összesztetés, mivel a szónok erős kifejezéssel élt az eljárásra vonatkozólag, kik minden információ beszerzése nélkül készek volnának a vállalatot a Schlesinger-cégnek kiadni. Ezek után a képviselőtestület meghozta határozatát, mely úgy szót, hogy

az aszfaltjárdákat még ez idén megépítik; a Schlesinger-céggel megkezdik a tárgyalásokat, de egyúttal információkat szereznek be a cégről; hajlandók a vállalatot készfízettel finanszírozni s e végből már ez idén 60,000 korona függő kölcsönt vesznek fel, egy kell azonban a munkát beosztani, hogy az 5 év alatt legyen kifizethető évi 5% pótdoból. A hozzájárulás tekintetében egy határozat, hogy ahol már volt járda, ott a 2 méter széles aszfaltjárda költsége kizárólag pótdoból lesz fedezve.

Kiseb ügyek.

A polgármester jelentését az uttestek kövezéséhez szükséges kőnek az állami kőbányából önköltségi árban való elnyerése tekintetében, — amiről már részletesen írtunk, — örömmel tudomásul vették s ezért a kereskedelmi kormányzat a város nevében halás köszönetet mondtak.

Ugyancsak halás köszönettel vették tudomásul a kereskedelmi kormány és a miskolci üzletvezetőség elhatározását, melylyel a város részére a miskolci állomáson a hegyaljai borok árusítását engedélyezte. Ezzel a kérdéssel is terjedelmes cikkben foglalkoztunk legutóbb.

A közbánhid vízvezetékét kibővitik, mintegy 700 korona költséggel egy új vízcsapot létesítenek a sertésperzselőnél.

Dr. Adriányi Béla interpellált még a seprések közegészségügy ellenes lehetetlen módja ellen, hogy t. i. mindig öntözés nélkül seprik a port és szemetet a közönség szemébe. A polgármester megígérte, hogy intézkedni fog e visszasság megszüntetése tárgyában.

Több jelentéktelen illetőségi ügy elintézése után a közgyűlés felhét óra tájban véget ért.

A városi erdő ügye.

Van-e hiány a fában?

Intézkedések a vevők ellen.

— jul. 15.

A hétfői közgyűlésnek egyik fontos tárgya volt a városi fakitermelés ügye, amely különben már eddig is sok port vert fel; különösen a május 9-iki közgyűlés óta, melyen Némethy Bertalan az ügyben interpellációt terjesztett elő. Többféle vád merült fel ez ügyben s panamákról beszélt a fáma. Különösen két dolog izgatta a közvéleményt. Az egyik, hogy állítólag a kitermelendő 3870 köbméter fa helyett csak 2290 köbméter lett kitermelve; a másik, hogy a vevők azon kérelmét, mely szerint a megállapított apr. 30-iki határrap helyett jun. 30-ig folytathassák a kitermelést, képviselőtestület megkerülésével terjesztették fel a vármegyéhez. Azonkívül arról is szó volt, hogy az erdeterület szerződési feltételek s a tényleg megkötött szerződés között eltérések vannak.

Ezt a komplikált ügyet a képviselőtestület kiadta volt a pénzügyi bizottságnak, mely azóta alapos vizsgálatot végzett. A hétfői közgyűlésen Láncti Aladár h. alszámvevő refe-

„PARK-SZÁLLODA“ Közvetlen a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben
BUDAPEST A legmodernebb kényelemmel berendezett elsőrangú családi szálloda.
Szobaárak 4 koronától feljebb. Pensio napi 5 korona.

Julius 15.

Magasságuk. A különbözet kitesz a tölgyhasábfánál 219 km-t, a botfánál pedig 141 km-t. A 274 holdnyi erdőterületen 20 holdon átlag holdanként 10-10 magfa hagyott meg, ami Papp Béla becslése szerint 73-20 km-térnek felel meg. Megállapította továbbá a bizottság azt is, hogy a fákat ferde síkban vágják le, minek következtében minden fánál elveszett kb. 20-25 cm. ek, ami, tekintve hogy a fa legvastagabb része maradt meg, 30 cm. átlagos átmérőt számítva kitesz 1370 fánál 2074 folyómétert s ez megfelel 146-58 km-térnek. Végül a rözse, mely a famennyiségnek 0-026%-a, kitesz 22 km-tért.

Találtatott tehát ténylegesen 4685-22 km-tér, ezt levonva a praeliminált 4726-06 km-térből, marad 40 84 km-tér hiány, ami különben ily nagyarányú kitermelésnél nem is nevezhető hiánynak.

Ime tehát, ide zsurorodik össze az ezer köbméteres hiányokról tudó pletykálkodás és ez a legszebb dokumentuma annak, amit a h. polgármestertől már több ízben volt alkalma hallani az ujhelyi közönségnek és képviselőtestületnek s amit megszívlelés céljából ismételtünk: Ne üljenek fel tendenciózus kávéházi pletykáknak; ha valaki ilyen „panama” históriákat hall, forduljon bizalommal a h. polgármesterhez, aki maga fogja a legszigorubb vizsgálatot megindítani, mert nemcsak hivatali kötelességéből folyólag, hanem emberi becsületéről alapján is ő az első és legszigorubb öre a város anyagi és erkölcsi javainak.

HIREK.

Sajtó, újságírás és egyebek.

Mihelyt valami nagyobb esemény áll az érdeklődés előterében, milyen idegesek vagyunk minden hétfőn, amikor sem reggel, sem délután nem érkeznek lapok s estig kell várunk, hogy az események fejlődését, újabb fázisait megtudjuk. Ez mutatja, hogy ma milyen fontos szerv a sajtóorgánium a kulturéletben s ez mutatja, milyen nehéz, felelőségteljes feladat az újságírás, milyen létező az újságíró pálya. Ők irányítják az ország közvéleményét, ők fáradoznak kutatnak a részletek után s mindent készen nyújtanak az olvasóknak. De nekik kell belenyulniuk sokszor a legpiszkosabb dolgokba is, nekik kell kiverekedni sok kis embernek az igazát, a közgyőzelmét sokszor a magánérdekek felett. Az ő feladatuk felismerni és honorálni az érdemet, támogatni a jókat és nemeseket, egyszóval dolgozni másokért és másoknak. S mindezt kapnak esérébe érte sokszor olyanoktól is lesújtó, lekiesnylő kritikát, akik emelkedésüket, karrierjüket épen a sajtónak köszönhetik. Azon viszonynál és közvetlen érintkezésnél fogva, amelyben a vidéki újságíró van az ő közönségével, még nehezebb talán egy vidéki újságíró helyzete. Meg kell írni sokszor a kellemetlen kritikákat és dolgokat oly emberekről, a kikkel együtt él, találkozik s fel kell vennie sokszor a harcot olyanokkal szemben is, akik saját magán érdeküket még bosszúállásra s a magánéletben való kellemetlenkedésekre is képesek. Nekik maguknak kell utána járni, hogy X urnak mi a kereszt neve, hogy egy 100-200 tagu előléptési listából a várost ki és mi érdekli. Tudomást kell ki és mi érdekli. Tudomást kell vennie minden banketről, ünnepekről, jaj neki, ha valaki mellett lérsz, jaj neki, ha valaki mellett egy nem megfelelő jelzőt használ, ha egy tudósításból egy nevet kihagy, de azért mikor elismerésről,

érdemek jutalmazásáról van szó, akkor a sajtóra az újságra, vagy pláne az újságíróra ritkán kerül a sor. Távolról sem hazabeszélünk, a mikor e reflexiókat tesszük, de nem bizhatjuk azon érdekek megvédését másokra, amelyeknek szolgálatában állunk, mikor mindent tőlünk, szegény újságíróinktól vár az olvasó közönség.

— Az árvaszéki elnök szabadságára. Pintér István, Zemplénvármegye árvaszékének elnöke, néhány heti szabadságra a Tátrába utazott.

— Elöléptetések az adóhivatalnál. Boros Béla tokaji adóhivatali ellenőr IX. fizetési osztályba ellenőrré jelenlegi állomás helyén való meghagyás mellett, Sztankó Ernő gálszécsi adótiszt IX. fizetési osztályba főtiszté jelenlegi állomás helyén való meghagyással, Vágó Dezső sátoraljai helyi adótiszt a X. fizetési osztályba adótiszté jelenlegi állomás helyén való meghagyással lépett elő.

— Monok ünnepe. A nagyobbára róm. kath. hívők által lakott Monok községnek nagy ünnepe volt vasárnap, mert ezen bucsuval egybekötött napon ünnepelte a róm. kath. egyház a kegyur bókészségéből emelt templomának 100 éves jubileumát. Az ünnepi szent misét ez alkalomból Fischer-Colbrie Agoston megyéspüspök személyesen végezte. Nagy jelentőséget adott az ünnepélynek az a körülmény is, hogy Monok jelenlegi kegyura, gróf Széchenyi Aladár, ugyancsak személyesen feljött a Dunántulról, hogy az egyházzal és a monoki néppel együtt ünnepeljen. A kiváló szociális érzékkel megajdított grófot a monoki nép nagy szeretettel fogadta. Délben Petsár Gyula monoki plebános házában ebéd volt, melyen a vidék intelligenciájára ünnepelte a főpásztor és kegyurat. Az ebédnél első talpraesett beszédet gróf Széchenyi Aladár mondotta a megyéspüspökre és a monoki róm. kath. egyházzal. Utána a megyéspüspök méltatta a nap nagy jelentőségét s a kegyur elődeit és poharat üritette a most megjelent gróf Széchenyi Aladár, mire gróf Széchenyi ismét replikázott. Majd Bernáth Béla, a mádi kerület országgyűlési képviselője üdvözölte a derék monoki népet és a házigazdát. Petsár Gyula házigazda megható szép beszédet mondott az ő kimagasló két főr vendégére a püspökre, mint lelki főurára s a grófra, mint kegyurára. Ebéd után a püspök kíséretével hazautazott.

— Eljegyzés. Dr. Löbstein Leo fővárosi orvos eljegyezte Davidovics Edithet, Davidovics Adolf bankigazgató és földbírtokos leányát Sátoraljai-ujhelyben.

— A Városi Dalegylet estélye. A Városi Dalegylet szombaton este igen sikerült dalestélyt rendezett a Juhász-kertben, melyen nagyszámú és intelligens közönség jelent meg. A kellemes fekvésű kerthelyiség minden asztaltal elfoglalta az érdeklődő közönség s lelkes tapsokkal honorálta a remekül előadott énekszámokért a Dalegyletet s kiváló karnagyát Olchváry Ernőt. A dalestély a legjobb hangulatban az éjfél óráig tartott.

— Lelkészi beiktatás Homonnán. Homonnáról jelentik, Bélafi Bálint, kapui volt esperes lelkes s Homonn, új plebánosa ünnepélyes beiktatása új vasárnapon ment végbe. A beiktatási szertartást Zaborovszky Béla prépost, eperjesi plebános nagy papi segédlettel végezte, miközben magyar segédlettel mutatta be a hívőknek új lelki pásztorukat, kit eddigi működési helyeiről könyezve bocsámtottak el. Mély hatást gyakoroltak e bemutató szavak s mondatok, hogy sok szemben gyöngyöztek örömkönyek. Az új plebános rövid itt tartózkodása alatt szeretetreméltóságával máris

megnyerte a lakosság valláskülönbőség nélküli nagyrabecsülését és tiszteletét, mely biztos záloga a különféle felekezetek békés együttélésének mire itt közös érdekből nagy szükség is van.

— Dr. Kárpáthy László hangversenye, amelyet az országos gyász miatt el kellett halasztani, most már csak a jövő hónapban lesz megtartható. A közönség nagy része időközben ugyanis nyaralni ment s ezek közül számosan már megváltották jegyeiket. A szereplő tanítványok nagy része is elutazott, akikre szintén tekintettel kell lenni. A hangverseny megtartásának időpontjáról a közönség falragaszok útján fog értesülni. A már megváltott jegyek érvényben maradnak.

— A moziban a ma esti előadás szenzációja a trónörökös párszerejéről tragédiájáról, illetve a holttestek hazaszállításáról és a temetéséről készült felvételek. Ezenkívül színre kerül az „India csillaga” című 4 felvonásos érdekesítő dzsungel-történet, továbbá két vidám kép és egy remek természeti felvétel.

— Tüzek a vármegyében. Facher Bernát havaji lakos lakóháza és gazdasági épülete teljesen leégett, a kár azonban biztosítás útján megtérül. A tüzet a rozoga kémény okozta. — Cirókahosszmezőn mult hétfőn délután tűz támadt egy lakóházban, mely a csürrel együtt elhamvadt. Keletkezési oka egyelőre ismeretlen.

— Öngyilkossági kísérlet. Polyák János nátafalvai 55 éves gazda e hó 11-én családi perpatvarból kifolyóan halálra szánta magát és elvágta nyakán az ütőeret. Sérülése életveszélyes és felépüléséhez kevés a remény.

— Cukorrépatermelők figyelmébe. A Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület a cukorrépatermelők és cukorgyárosok Országos Bizottsága által létesített egyezményt a gazdák figyelmébe ajánlva felkéri a cukorrépatermelőket, hogy az OMGE. által címükre megküldött egyezményt, amely a cukorrépa átvételénél előforduló viszályok megszüntetésére legalkalmasabb, elfogadni és aláírva legkésőbb aug. hó 1-ig az OMGE. titkári hivatalának (Budapest, IX. Köztelék-utca 8.) beküldeni sziveskedjenek. Ha a gazdák valamelyikének egyezményre veszendőbe ment volna, nevezett hivatal ily irányú megkeresésre az egyezmény egy példányát postafordultával megküldi.

— Matematikust keresek 2 hónapi szünidőre, algimnáziumot végzett tanulóhoz. Cim a kiadóhivatalban.

Gulliver

A prima
kaucuk
cipősarok

kaucuk sarkok
királya

rendkívül erős, sőt tetszetőleges

Felelős szerkesztő: Dr. Adriányi Béla.

Szerkesztők: } Teleky Sándor

Dr. Gerőz Kálmán.

Helyettes szerkesztő: Polányi Lajos.

Laptulajdonos: Éhler Gyula.

POLENAI GYÓGYVIZ.

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomorhaj és köszvény ellen. Kitűnő ízű, igen üdítő ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs. Megrendelhető az uradalmi ásványvizek kezelőségénél Szolyván

Kapható mindenütt.

szemben

szálloda.

5 korona.

Műfahulladék eladás.

Van szerencsénk az igen tisztelt fogyasztó közönség szives tudomására hozni, hogy a nyár folyamán egy igen olcsó és kiváló minőségű tűzifát tartunk forgalomban, és pedig:

I. rendű száraz bükkfát (műfahulladékot) felvágva és házhoz szállítva métermázsánként 1 kor. 90 fillérért.

Amidőn ezen előnyös vételre felhívjuk a t. közönség szives figyelmét, kérjük, hogy szükségletüket nálunk beszerezni sziveskedjenek.

Teljes tisztelettel

Dioszeghy Pál és Társa.

Telefon szám : 112.

1210/1914. vh. sz.

Árverési hirdetés.

A sátoraljaujhelyi kir. járásbíró-ság 1914. V. 54/1. számú végzése folytán Weisz Mór 300 korona követelésének és járulékaiknak behajtása végett 1914. évi július hó 23-án délelőtt 9^{1/2} órakor Sátoraljaujhelyben, Wekerle-tér 6. sz. alatt és folytatónak Kazinczy-utca 22. szám alatt, a végrehajtást szenvedő lakásán és üzletében elárverezem azon 30820 koronára becsült ingókat, melyeket a budapesti V. ker. kir. járásbíró-sági

1913. Sp. VI. 2564/3. számú végrehajtást rendelő végzése alapján a sátoraljaujhelyi kir. járásbíró-sági 1914. V. 54/1. számú végrehajtási jegyzőkönyvben 1 tétel alatt le- és felülfoglaltam s melyek az 1913. V. 852/1. 1913. V. 986/1. számú alapfoglalási jegyzőkönyvben 1—8 és 2—26 t. a. vannak összeírva, u. m.: butorokat, temetést rendezési felszereléseket, gyászkoosikat stb.

Kelt Sátoraljaujhelyben, 1914. évi július hó 6-án.

Rosner Imre,
kir. jbir. végrehajtó.

Versenytagyalási hirdetés.

A sárospataki róm. kath. egyháztanács, illetve iskolaszék pályázatot hirdet a Sárospatakon építendő egyemeleti 4 tanteremmel, 3 szoba, konyha, kamara és előszobából álló, földszinti két tanítói lakással bíró róm. kath. elemi fiúiskola építési munkáira. Az építési tervek és az előmérés s költségvetés a hercegi uradalom központi hivatalában Sárospatakon megtekinthetők.

Az ajánlatok az ajánlati iven csupán az összes munkákra, a régi épületek lebontásával együtt tehetők.

A lepecsételt borítékba zárt ajánlatok 5%-os készpénz vagy értékpapirokból álló óvadék kíséretében legkésőbb f. évi július hó 23-án délután 2 óráig a sárospataki róm. kath. hivatalban nyújtandók be. Az ajánlatokat az építő-bizottság aznap 2 óra után bontja fel és javaslata alapján az egyháztanács dönt.

Pályázati feltételek a következők:

1. Ajánlatok csakis az összes munkákra tehetők.
Az ajánlatban foglaltassék a régi épületek lebontása is, a felesleges anyagok elfuvarozásával. A lebontásra átalány-ajánlat teendő.
A tető és az összes faanyag: ajtó, ablakok stb. a hitközség tulajdona marad, de ezeket a vállalkozó tartozik a paróchia udvarára fuvaroztatni.
A régi épület köveit tartozik vállalkozó a bontáskor köb-ölekre rakatni és köb-ölt 18 koronájával, valamint a kikerült téglának ezret 20 koronájával a hitközségtől átvenni, megengedtetvén neki, hogy ezeket az építésnél felhasználhatja.

2. Az építő-bizottság fenntartja magának a jogot, hogy az építési terveken az építés megkezdése előtt változtatásokat tegyen, melyek csupán az egyes munkanemek mennyiségében idéznek elő változásokat. E miatt azonban pályázók semmi néven nevezendő kártérítésre igényt nem támaszhatnak s kötelezik magukat, hogy a változtatott tervek esetén is ajánlatukkal kötelezettségben maradnak.

3. Az előbbeni pontból kifolyólag az építő-bizottság a terven egyelőre annyit változtat, hogy az épület kapuja fölé tervezett tanítói szobát eddigi helyéről az emeleti folyosó baloldali végébe kívánja helyezni.

4. Az építés az ajánlat elfogadása, illetve a munkálatok kiadása után 8 napon belül veszi kezdetét oly módon, hogy az épületnek ez idén tető alá kell jutnia.

5. A munkához szükséges összes részletterveket (asztalos munka, rajzok, homlokzati részletrajzok, szerkezeti megrendelés, kőfaragó munkatervek stb.) a vállalkozó maga tartozik elkészíttetni minden külön díjazás nélkül s tartozik ezeket az építés vezetésével és ellenőrzésével megbízott építésznek és építő-bizottságnak bemutatni s csakis a jóváhagyott tervek szolgálhatnak az építés alapjául.
6. A szerződésből folyó minden bélyeg és illeték költségei a vállalkozót terhelik.

7. Az elszámolásra a kereskedelmi miniszterium által kiadott vállalati általános és részletes feltételek irányadók.

8. A munkához szükséges minden anyagot, állványt és szerszámot a vállalkozó ad. Az egyháztanács a plebániái kert hidsánczától díjtalanul bocsátja vállalkozó rendelkezésére a vizet.

A vállalkozó tartozik folyó ár szerint a hitközség tulajdonát képező téglamennyiséget átvenni.

Az épülethez szükséges asbest-palafedő anyag a Miskolczy és Társa czég piszkei palagyrából szerzendő be.

A feltételek további részletei megtudhatók az építő-bizottság elnökénél az uradalom központi irodájában.

A döntésről a pályázók a pályázatok felbontása után nyolc napon belül értesítve lesznek.

Sárospatak, 1914. évi július hó 12-én.

Mészáros Gyula,
jegyző.

Páger,
hitközségi elnök.

Önkéntes árverés.

Folyó évi július hó 19-én **Károlyi László gróf** ur ömértósága radványi uradalmában Vily-pusztán, önkéntes árverésen eladásra kerül a tehenészet végleges felosztása következtében a meglevő tehén és növendék üszőállomány; továbbá mintegy 20 drb. számfeletti és kisorsolt igás és kocsiló, valamint 1 drb. selejtezett muraközi mén. — Egyik külső gazdaság bérbeadása folytán több gazdasági gépek és eszközök is elárvereztetnek.
Kelt Vily-pusztán, 1914. július hó 5-én.

Posta : Mikóháza.

Vasutállomás : Sátoraljaujhely

vagy : Legenyealsómihályi.

Sziberth Endre,

urad. intéző.

Makulatura papírok

olcsó áron kaphatók
kiadóhivatalunkban

Klein József

szobafestő, tapétázó és mázoló
Sátoraljaujhely
Rákóczi-utca 63. szám a.

**I-só rendű modern
kivitel. Legfinomabb bel- és külföldi anyagok.**

Telefon szám : 22.

Ajánljuk a t. építő, építész és
mészkereskedő urak szives fi-
gyelmébe az általunk kizárólag
fával égetett, teljesen kőmentes

**I-só rendű
darabos meszet**

mely kiadós voltánál fogva az
összes hazai termékeket felül-
mulja.

Levélbeli megkeresésekre azon-
nal válaszolunk, távirati meg-
rendeléseket elfogadunk.

Bankegyesület Részvénytárs.
Zemplén-Ladmóczyi mész- és agyagipar
telepe

Sátoraljaujhelyben.
Sürgönyczim : **Bankegyesület.**
Telefon : 32.